TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 310/2019/DS-PT
Ngày 17 - 4 - 2019
V/v tranh chấp yêu cầu bồi thường thiệt hại về danh dự, nhân phẩm.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lưu Ngọc Thạch

Các Thẩm phán: Ông Vũ Đức Toàn

Bà Lê Thị Ngọc Hương

- Thư ký phiên tòa: Bà Trần Thị Thùy Trang, thư ký Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Đỗ Văn Hiếu - Kiểm sát viên.

Trong các ngày 10 và 17 tháng 4 năm 2019 tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 669/DSPT ngày 21 tháng 12 năm 2018 về việc "Tranh chấp yêu cầu bồi thường thiệt hại về danh dự, nhân phẩm".

Do bản án dân sự số 578/2018/DS-ST ngày 30/10/2018 của Toà án nhân dân Quận C, Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 710/2019/QĐ-PT, ngày 18 tháng 02 năm 2019 giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Ông Võ Văn H, sinh năm 1957.

Địa chỉ: 697 ĐXH, phường PL B, Quận C, Thành phố H. Có mặt.

Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: Luật sư Phan Minh H1 – Luật sư của Công ty Luật TNHH MTV Hoàng Thịnh Luật. Có mặt.

- *Bị đơn:* Công ty Cổ phần Đầu tư Địa ốc HP (gọi tắt Công ty HP).

Trụ sở: 6 HM, Phường D, quận PN, Thành phố H.

Người đại diện hợp pháp của bị đơn: Ông Trần Hoàng H2, sinh năm 1984; là người đại diện theo ủy quyền (Giấy ủy quyền số 103/2018/UQ-HP ngày 02/10/2018). Có mặt.

Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của bị đơn: Luật sư Nguyễn Văn K – Luật sư của Văn phòng luật sư Nguyễn Văn Hậu và Cộng sự thuộc Đoàn Luật sư Thành phố Hồ Chí Minh. Có mặt.

- *Người kháng cáo:* nguyên đơn ông Võ Văn H;

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Trong đơn khởi kiện và lời khai tại Tòa án, nguyên đơn ông Võ Văn H trình bày: Ngày 27/7/2016, ông nhận được Giấy triệu tập của Công an Quận C theo đơn tố cáo của Công ty HP với nội dung làm rõ việc thuê người khác hủy hại tài sản của Công ty HP. Nguyên nhân là do ông có phần đất thuộc thửa đất 578 (lô 1), tờ bản đồ số 79 nằm trên đường VCC thuộc phường PL B, Quận C đang bị Công ty HP tranh chấp lấn chiếm trái phép trong khi đất do ông sử dụng. Trong thời gian này,Công ty HP có cử ông B là Phó Tổng Giám đốc của Công ty HP gọi điện mời ông H đi uống cà phê cùng với hai người môi giới đất khác là ông L và ông C. Mục đích là để trao đổi việc Công ty HP muốn thương lượng nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất của ông H. Tuy nhiên, do không thống nhất được giá cả nên ông H không đồng ý chuyển nhượng đất cho Công ty HP. Sau đó Công ty HP đã tố cáo ông H đến Công an Quận C nên ngày 27/7/2016, ông H nhận được giấy triệu tập số 25 của Công an Quận C do Điều tra viên Võ Xuân Ngọc ký, triệu tập ông H để làm rõ vụ việc thuê người khác hủy hoại tài sản của Công ty HP. Ông H bị Công an Quận C triệu tập lên làm việc 02 lần, lần thứ nhất vào ngày 29/7/2016, lần thứ hai vào ngày 31/8/2016. Nội dung 02 buổi làm việc đều là lấy lời khai làm rõ vụ việc theo đơn tố cáo của Công ty HP tố cáo ông H thuê người phá hàng rào của Công ty. Nhưng sự thật là giữa ranh đất của ông H và Công ty HP không hề có hàng rào, do Công ty HP không thỏa thuận được giá cả trong việc nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất của ông H nên đã cố tình vu khống với ý đồ hù dọa cho ông H sợ rồi lấy đất của ông.

Tại đơn khởi kiện ngày 04/8/2016, ông H khởi kiện ông Nguyễn Xuân L – Tổng Giám đốc Công ty HP, yêu cầu Tòa án nhân dân Quận C buộc ông Nguyễn Xuân L phải bồi thường cho ông 50.000.000 đồng tiền bù đắp tổn thất về danh dự, tinh thần. Ngày 19/01/2018, ông H nộp đơn khởi kiện bổ sung xác định người bị kiện là Công ty Cổ phần Đầu tư Địa ốc HP. Do ông H bị Công ty HP tố cáo sai sự thật dẫn đến việc bị Công an Quận C triệu tập đã làm cho ông H hoảng sợ, ảnh hưởng nghiêm trọng đến tinh thần, danh dự, nhân phẩm. Ông H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận C giải quyết buộc Công ty HP phải bồi thường cho ông số tiền 50.000.000 đồng do tổn thất về tinh thần, danh dự, nhân phẩm.

Đại diện theo ủy quyền của Công ty HP trình bày: Công ty HP là chủ đầu tư Dự án xây dựng và phát triển nhà chung cư tại góc vòng xoay đường Vành đai Đông và đường LP, phường PL B, Quận C, có quy mô 5.647m2 theo các văn bản sau: Văn bản chấp thuận địa điểm số 5359/UBND-ĐTMT ngày 23/10/2010 của Uỷ ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh; Văn bản chấp thuận bản vẽ tổng mặt bằng và phương án kiến trúc công trình số 1487/UBND-QLĐT ngày 10/10/2011 của Ủy ban nhân dân Quận C; Văn bản chấp thuận đầu tư dự án phát triển nhà ở số 35/UBND-QLĐT ngày 09/11/2012 của Ủy ban nhân dân Quận C.

Sau khi nhận được các chấp thuận của cơ quan nhà nước có thẩm quyền, Công ty HP đã tiếp tục hoàn chỉnh hồ sơ pháp lý để tiến hành xây dựng dự án cụ thể là lập bản vẽ hiện trạng và vị trí để lập thủ tục giao thuê đất số 41428/GĐ-TNMT đã được Sở Tài nguyên và Môi trường Thành phố Hồ Chí Minh duyệt ngày 19/01/2011. Toàn bộ khu đất đã được Công ty hoàn thành công tác đền bù, giải tỏa 100% vào năm 2011 và đã được Ủy ban nhân dân phường PL B, Quận C ký xác nhận ngày 24/10/2011 tại Văn bản số 116/CV-HP. Tổng diện tích đất đã đền bù là 4.314,5m2 gồm các thửa 19, 520, 578 tờ bản đồ số 79, phường PL B, Quận C theo Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số: BB536316 của Ủy Ban Nhân Dân Quận C cấp ngày 07/04/2010; Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số: BĐ995893 của Ủy ban nhân dân Quận C cấp ngày 30/05/2011 và diện tích đất rạch là 1.332,5 m2 thuộc dự án nhà ở tại phường PL B, Quận C. Năm 2014, có một số hộ dân đến lấn chiếm đất của Công ty và xây dựng 05 căn nhà không phép.Việc lấn chiếm đất này của các hộ dân đã được Uỷ ban nhân dân phường PL B nhận định là hành vi chiếm dụng đất và xây dựng trái phép, trên cơ sở đó Ủy Ban Nhân Dân phường PL B đã có Thông báo số 26/TP-UBND ngày 20/03/2015 và Thông báo số 45/TP-UBND ngày 04/05/2015 đề nghị các hộ dân phải tháo dỡ và khôi phục lại hiện trạng trong vòng 15 ngày kể từ ngày ra thông báo nhưng các hộ dân vẫn không chấp hành.

Năm 2015, tiếp tục xuất hiện thêm một hộ dân đang ở phía mặt đường vành đai, ngang nhiên dựng hàng rào tole che chắn, lấn chiếm qua khu đất dự án của Công ty thêm một diện tích khoảng 150 m2 (kích thước 5mx30m) thuộc các thửa đất số 578, 19 tờ bản đồ số 79, phường PL B, Quận C, thuộc Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BB536316 của Ủy ban nhân dân Quận C cấp ngày 07/04/2010 và Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BĐ995893 của Ủy ban nhân dân Quận C cấp ngày 30/05/2011. Khi Công ty yêu cầu các hộ dân này tháo dỡ hàng rào và trả lại nguyên trạng thì họ ngang nhiên trả lời họ là người thuê đất và làm theo yêu cầu của người cho thuê đất là ông Võ Văn H. Sau đó, Công ty có liên hệ và làm việc với ông Võ Văn H thì được ông H trả lời rằng phần đất này là đất của ông và ông sẽ tiếp tục lấy thêm nữa. Ngày 18/05/2016, Công ty HP đã làm đơn tố cáo ông Võ Văn H đến Công an Quận C nhằm bảo vệ quyền lợi hợp pháp của Công ty và để ngăn chặn hành vi vi phạm pháp luật của ông H.

Việc tố cáo của Công ty là đúng sự thật, vì vậy Công ty HP không chấp nhận nội dung khởi kiện yêu cầu bồi thường thiệt hại về danh dự, nhân phẩm của nguyên đơn là ông Võ Văn H theo nội dung đơn khởi kiện ngày 19/01/2018. Việc yêu cầu của ông Võ Văn H là không có căn cứ.

Tại phiên tòa sơ thẩm, các bên đương sự giữ nguyên ý kiến,

Bản án sơ thẩm số 578/2018/DS-ST ngày 30/10/2018 của Toà án nhân dân Quận C, Thành phố Hồ Chí Minh đã xử:

Căn cứ vào khoản 6 Điều 26, khoản 1 Điều 35, điểm d khoản 1 Điều 40 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Căn cứ Điều 37, 604 Bộ luật Dân sự năm 2005;

Căn cứ các Điều 11, 27 Pháp lệnh án phí, lệ phí Tòa án;

Tuyên xử:

1. Bác yêu cầu của ông Võ Văn H về việc yêu cầu Công ty Cổ phần Đầu tư Địa ốc HP phải bồi thường tổn thất về tinh thần là danh dự, nhân phẩm với số tiền 50.000.000 đồng.

2. Về án phí: Ông Võ Văn H không phải nộp án phí.

Án sơ thẩm còn tuyên quyền kháng cáo của các bên đương sự.

Ngày 02/11/2018, nguyên đơn ông Võ Văn H nộp đơn kháng cáo; ngày 11/3/2019 có đơn bổ sung kháng cáo;

Tại phiên toà phúc thẩm;

Nguyên đơn ông Võ Văn H trình bày nội dung kháng cáo: yêu cầu huỷ án sơ thẩm do vi phạm tố tụng đã không đưa ông L, ông C, ông B là những người có liên quan tham gia tố tụng.

Luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn có ý kiến tranh luận: Tại đơn tố cáo của Công ty Cổ phần Đầu tư Địa ốc HP tố cáo ông Võ Văn H về hành vi lấn chiếm đất đai; tuy nhiên tại biên bản ghi lời khai của ông Nguyễn Xuân Lâm là người đại diện theo pháp luật của Công ty HP do cơ quan cảnh sát điều tra Công an Quận C lập có nội dung tố cáo ông H có hành vi hăm doạ, thuê người đập phá tài sản của Công ty HP dẫn đến việc ông H bị cơ quan cảnh sát điều tra công an Quận C mời lên làm việc hai lần. Việc tố cáo này của Công ty HP đã gây thiệt hại đến danh dự, uy tín của cá nhân, xâm hại quyền về nhân thân của ông H, nên yêu cầu khởi kiện của ông H đòi bồi thường thiệt hại là có căn cứ. Công văn của Công an Quận C trả lời cho Toà án chỉ được công khai tại phiên toà sơ thẩm mà không được công khai chứng cứ trong quá trình tố tụng trước đó là có vi phạm về tố tụng và không có giá trị chứng cứ.

Đề nghị sửa án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn đòi Công ty HP bồi thường thiệt hại 50 triệu đồng gồm hai khoản: tổn thất tinh thần tương đương 10 tháng lương tối thiểu và thiệt hại do sức khoẻ của ông H bị ảnh hưởng.

Về việc áp dụng pháp luật, án sơ thẩm áp dụng Bộ luật dân sự 2005 là không đúng mà lẽ ra phải áp dụng Bộ luật dân sự 2015, vì theo điều khoản chuyển tiếp của Bộ luật dân sự 2015, thì chỉ những giao dịch về dân sự xác lập trước ngày Bộ luật dân sự 2015 có hiệu lực thì mới áp dụng Bộ luật dân sự 2005, còn ở trường hợp này là vi phạm về nghĩa vụ phải áp dụng theo Bộ luật dân sự 2015.

Nguyên đơn Công ty Cổ phần Đầu tư Địa ốc HP do người đại diện theo ủy quyền là ông Trần Hoàng H2 đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn tranh luận: Việc cơ quan điều tra khi có đơn tố cáo triệu tập công dân đến để làm việc là hoạt động nghiệp vụ, còn có cấu thành tội phạm hay không là thông qua quá trình điều tra,

thu thập chứng cứ mới có kết luận. Do đó, Luật sư bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn cho rằng việc Công an Quận C triệu tập ông H làm ảnh hưởng đến danh dự, nhân phẩm là không có cơ sở để chấp nhận, đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát tại phiên tòa phúc thẩm có ý kiến: về thủ tục tố tụng, Tòa án cấp phúc thẩm đã thụ lý, xét xử vụ án đúng quy định; Hội đồng xét xử phúc thẩm đã thực hiện đúng và đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Căn cứ đơn khởi kiện thì ông H cho rằng việc bị Công ty HP tố cáo đến Công an Quận C đã làm ảnh hưởng đến danh dự, nhân phẩm nên ông H yêu cầu Công ty HP bồi thường 50.000.000 đồng. Tuy nhiên, chứng cứ mà ông H đưa ra làm căn cứ bồi thường chỉ là 02 giấy triệu tập của Công an Quận C. Theo Công văn 768 ngày 24/10/2018 của Công an Quận C trả lời cho Tòa án nhân dân Quận C đã ghi rõ nội dung: ông Võ Văn H có hành vi thuê các đối tượng cộm cán đe dọa đập phá tài sản của Công ty HP. Như vậy, việc tố cáo của Công ty HP là có căn cứ nên đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn, đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, xét kháng cáo của nguyên đơn ông Võ Văn H, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định:

[1] Về việc ông Võ Văn H cho rằng sơ thẩm vi phạm do đưa thiếu người liên quan tham gia tố tụng, xét thấy những người do ông H nêu ra đều không phải là những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án, nên nội dung kháng cáo này là không có cơ sở.

[2] Về vấn đề áp dụng pháp luật, án sơ thẩm áp dụng Bộ luật dân sự 2005 để giải quyết sự việc tranh chấp xảy ra ở thời điểm trước khi Bộ luật dân sự năm 2015 có hiệu lực là có căn cứ, vì theo điều 116 Bộ luật dân sự năm 2015 có nêu khái niệm về giao dịch dân sự: "giao dịch dân sự là hợp đồng hoặc hành vi pháp lý đơn phương làm phát sinh, thay đổi hoặc chấm dứt quyền, nghĩa vụ dân sự"; do vậy ý kiến tranh luận của Luật sư cho rằng án sơ thẩm áp dụng luật sai là không có căn cứ.

[3] Về nội dung kháng cáo xét thấy, giữa nguyên đơn và bị đơn thực tế có xảy ra mâu thuẫn, xuất phát từ việc tranh chấp quyền sử dụng đất tại Dự án chung cư góc vòng xoay đường Vành đai Đông và đường Liên Phường, phường PL B, Quận C mà Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã chấp thuận địa điểm cho Công ty HP làm chủ đầu tư. Ngày 18/5/2016, Công ty HP tố cáo ông Võ Văn H về hành vi lấn chiếm đất đai và Cơ quan Công an Quận C có triệu tập ông H đến làm việc. Ông H cho rằng Công ty HP tố cáo ông có hành vi hăm doạ, thuê người huỷ hoại tài sản của Công ty HP là không đúng sự thật. Việc tố cáo này của Công ty HP đã dẫn đến việc ông H bị Công an Quận C triệu tập làm

cho ông H bị tổn thất tinh thần, ảnh hưởng danh dự, nhân phẩm nên Công ty HP phải bồi thường.

Xét, giữa nguyên đơn và bị đơn thực tế có xảy ra tranh chấp,mâu thuẫn không thể tự giải quyết được nên việc các bên nhờ đến các cơ quan chức năng có liên quan giải quyết là phù hợp và chính đáng. Còn việc xem xét, kết luận giải quyết là thẩm quyền của các cơ quan chức năng có thẩm quyền.

[4] Căn cứ vào Công văn số: 768/CQĐT(ĐTTH) ngày 24/10/2018 của Công an Quận C, sau khi làm rõ các vấn đề có liên quan nội dung đơn tố cáo của Công ty HP, Cơ quan cảnh sát điều tra xác định: "Hành vi của ông H sử dụng các đối tượng cộm cán đe dọa đập phá tài sản, dùng áp lực ép Công ty HP trả tiền cho ông H có dấu hiệu "Cưỡng đoạt tài sản" trên thực tế, tuy nhiên Công ty HP chưa thực hiện việc giao tiền cũng như chưa bị đập phá tài sản, vì vậy hậu quả chưa xảy ra nên hành vi của ông H chưa cấu thành tội cưỡng đoạt tài sản….".

Xét, đối với yêu cầu bồi thường về danh dự, nhân phẩm là trường hợp bồi thiệt hại ngoài hợp đồng. Theo quy định tại Điều 604 Bộ luật Dân sự năm 2005 và Nghị quyết số 03/2006/NQ-HĐTP ngày 08/7/2006 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn áp dụng một số quy định của Bộ luật Dân sự năm 2005 về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng. Nguyên tắc chung của trách nhiệm bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng chỉ phát sinh khi có đầy đủ các yếu tố sau đây:

- Phải có thiệt hại xảy ra;

- Phải có hành vi trái pháp luật;

- Phải có mối quan hệ nhân quả giữa thiệt hại xảy ra và hành vi trái pháp luật. Thiệt hại xảy ra phải là kết quả tất yếu của hành vi trái pháp luật và ngược lại hành vi trái pháp luật là nguyên nhân gây ra thiệt hại.

- Phải có lỗi cố ý hoặc lỗi vô ý của người gây thiệt hại.

Đối chiếu với các quy định về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng như đã phân tích nêu trên thì việc Công ty HP tố cáo ông H không phải là hành vi trái pháp luật nên không đủ các yếu tố để yêu cầu bồi thường theo quy định tại Điều 604 Bộ luật Dân sự năm 2005.

Án sơ thẩm đã xử không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Võ Văn H là có cơ sở, do vậy không có căn cứ để chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông H, giữ nguyên bản án sơ thẩm như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên toà.

Ông Võ Văn H không phải chịu án phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015;

- Căn cứ Điều 37, 604 Bộ luật Dân sự năm 2005;

- Căn cứ các Điều 11, 27 Pháp lệnh án phí, lệ phí Tòa án;

Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn ông Võ Văn H; giữ nguyên bản án sơ thẩm số 578/2018/DS-ST ngày 30/10/2018 của Toà án nhân dân Quận C, Thành phố Hồ Chí Minh;

Xử*:*

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Võ Văn H về việc yêu cầu Công ty Cổ phần Đầu tư Địa ốc HP phải bồi thường tổn thất về tinh thần là danh dự, nhân phẩm với số tiền 50.000.000 đồng.

2. Về án phí: Ông Võ Văn H không phải nộp án phí.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày tuyên án.

TM.HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Lưu Ngọc Thạch

Nơi nhận:
- TAND Tối cao;
- TAND Cấp cao tại Tp.HCM;
- TAND Quận C;
- VKSND Tp.HCM;
- VKSND Cấp cao tại Tp.HCM;
- Cục THADS Tp.HCM;
- Chi cục THADS Quận C;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ (20).